

Το Άγιο Πνεύμα και οι «Πνευματικοί Άνθρωποι» (Πρωτοπρ. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

α) Με την ανάδειξη της πολύμορφης κρίσης που διέρχεται η χώρα, πολλοί α-να-ζητούν και τη συμβολή των «πνευματικών αν-θρώπων» στην υπέρβασή της και δι--καίως. Διότι η κρίση δεν είναι μόνο οικονομική, αλλά ταυτόχρονα ηθική και πνευ-μα-τι-κή. Και γεννάται εύλογα το ερώτημα: Ποι-οι είναι πραγματικά «πνευματικοί άν-θρω-ποι»; Όσοι απλώς σκέ-πτο-νται περισσότερο από τους άλλους; Όσοι διαθέτουν υ--ψη-λό ε-πίπεδο μόρφωσης; Οι επιστήμονες; Οι εκπαιδευτικοί; Όσοι έχουν τάλαντο να γρά-φουν πάσης φύ-σεως βιβλία; Οι ποιητές; Οι καλλιτέχνες; Οι μουσικοί; Όσοι κα-τέχουν αξιώματα στους κοινωνικούς οργανισμούς και τα «Πνευ-μα-τι-κά Ιδρύματα»; Μήπως κάποιοι υ-ψη-λόβαθμοι κλη-ρι-κοί;

β) Οπωσδήποτε όλοι οι παραπάνω διακονούν την έρευνα, την επιστημονική γνώση, την παιδεία, την τέχνη, τις ηθικές αξίες, την κοινωνία και την εκκλησία. Θυμίζονται αυ-το-νό-ητα, αλλά ο λόγος τους ή δεν προ-βάλ-λεται ή δεν εισα-κούεται. Μπορεί μά-λιστα και να λει-δο-ρεί-ται. Να φαί--νεται βαρύς και ουτοπικός. Το γεγονός αυτό δη-μιουργεί προ-βλη-ματισμό και απορίες. Τι συμβαίνει λοιπόν; Μήπως για να ακουστούν οι λόγοι των σοφών χρειάζεται κάποια ησυχία, όπως αναφέρεται στον Εκκλη-σια-στή; (βλ.9,17). Οπότε, μήπως ο σύγχρονος κοινωνικός θόρυβος ακυρώνει τη δυνα-μι-κή τους; Μήπως όμως οι λόγοι των «πνευματικών ανθρώπων» δεν συνο-δεύονται από ανά--λογο τρόπο ζωής και γίνονται κενολογία; Μήπως ισχύει αυτό που λέ-ει ο λαός μας: «Δά-σκα-λε που δίδασκες και νόμο δεν εκράτεις»;

γ) Στα παραπάνω ερωτήματα δεν θα επιχειρήσουμε να δώσουμε απαντήσεις. Ο καλοπροαίρετος αναγνώστης ας κάνει τις αναγωγές του. Με αφορμή την σημερινή Κυριακή της Πε-ντη-κοστής και το ευαγγελικό ανάγνωσμα (Ιωάν. 7,37-52,8, 12), θα εστιάσουμε ακροθιγώς την προ-σοχή στη ζωή του Πνεύματος. Διότι η παρουσία του Αγίου Πνεύ-μα-τος καθιστά στην πραγματικότητα τους πνευματικούς ανθρώπους. Κι ό-πως δί-δα-σκε ο άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ, «ο αληθινός σκοπός

της χριστιανικής ζω-ής είναι η από-κτηση του Αγίου Πνεύματος».

δ) Ο αληθινός χριστιανός αποτελείται από σώμα, ψυχή και Άγιο Πνεύμα δι-δά-σκει ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς. Και πνευματικός άνθρωπος είναι εκείνος στον οποίο ανα-παύεται το Πνεύμα του Θεού. Εκείνος που εκουσίως και συνεργιακά αποδέχεται τις ενέργειές του. Ο άγιος Γρηγόριος Θεολόγος αναφέρει, ότι το Άγιο Πνεύ-μα έχει πλήθος ονομάτων δη-λω-τι-κών των ενεργειών του. Αποκαλείται Πνεύμα Θεού, Πνεύμα Χριστού, νους Χριστού, Πνεύμα υιοθεσίας, ελευθερίας και αληθείας. Κι ακό-μη σύμφω-να με τον προφήτη Ησαΐα (11,3) πνεύμα σοφίας, συνέσεως, βουλής, ισχύος, γνώ-σεως, ευσεβείας και φόβου Θεού.

ε) Συμβολίζεται ακόμη το Άγιο Πνεύμα με πυρ και ύδωρ. Η επιφοίτησή του «εν είδει πυρίνων γλωσσών» στους μαθητές, φανερώνει την «κολα-στική και φω-τι-στι-κή ενέργεια» του αποστολικού κηρύγματος. Το αποστολικό κήρυγμα αφενός κατα-καίει τη δύναμη της κακίας, της αδικίας και της διαφθοράς, ενώ α-φε-τέρου εμπνέει και φωτίζει την οδό της αρετής. Το Άγιο Πνεύμα αποκαλείται και ύ-δωρ. «Εάν τις διψά ερχέσθω προς με και πινέτω», λέει ο Χριστός στο σημερινό ευαγ-γέλιο. Ποτάμια ζωντανό νερό θα τρέχουν από τις καρδιές, όσων πιστεύουν σε Αυτόν, δηλαδή σοφία θεϊκή και λό-γος αξιόπιστος και αληθινός.

στ) Το νερό αρδεύει την φύση και κάθε ζωϊκός ή φυτικός οργανισμός, χωρίς να αποβάλλει την ιδιότητά του, συντηρείται και αναπτύσσεται. Κατά ανάλογο τρόπο ενεργεί και το Πνεύμα του Θεού στους ανθρώπους. Κάθε πρόσωπο διατηρεί τα δικά του χαρακτη-ρι-στι-κά, δεχόμενο όμως το θείο φωτισμό παράγει διαφορετικούς πνευ-μα-τι-κούς καρπούς. Έτσι, η ενέργεια του Πνεύματος προξενεί χαρά, αλ-λά και την κατά Θεόν λύ-πη, χαρά και κατάνυξη, φόβο Θεού και αγάπη. Κυρίως ό-μως ενο-ποι-εί τα διεστώτα. Συμβάλλει στη συμφιλίωση, την καταλλαγή, τη συνεν-νό-ηση και την επι-κοι-νωνία μεταξύ των ανθρώπων.

ζ) Στην υμνολογία της Εκκλησίας η Πεντηκοστή συνδέεται με τον πύργο της Βα--βέλ. Εκεί οι άν-θρω-ποι πλή-ρω-σαν την αλαζονεία τους με τη σύγχυση των γλωσ-σών. Αντί-θετα με την ε-πιφοί-τηση του Αγίου Πνεύματος καλείται σε ενό-τητα το αν--θρώ-πινο γένος. Στη Βαβέλ καταδι-κάσθηκε η ασέβεια των ανθρώπων, ενώ στην Πε-ντη-κοστή φωτίσθηκαν οι αγράμματοι αλλά ευσεβείς αλιείς. Ο Γέρων Παΐσιος έλεγε ότι, ενώ σήμερα οι άν-θρω-ποι μα-θαί-νουν με κόπο μια-δυο ξένες γλώσσες, επειδή όμως «οι γλώσ-σες αυτές δεν έχουν καμ-μιά σχέση με τις γλώσσες της Αγίας Πεντηκοστής, ζού-με τη μεγαλύτερη Βα-βυ-λωνία». Για τη συνεννόηση, τη συμφωνία και την αρμονία στην κοινωνία χρει-άζεται να καλλιεργούμε την γλωσσοπυρσόμορφη χάρη του Πνεύ-μα-τος, η οποία καθιστά τους αν-θρώ-πους πνευ-μα-τι-κούς.

(Δημοσιεύτηκε στην εφ. “Μακεδονία της Κυριακής”, 23.5.2010)